ברשות אחת חייב בשתי רשויות פמור

שואמר רבה אוהוא שיש חיוב חמאת ביניהם וואמר רבה אוהוא

אבל כרמלית לא אביי אמר אפילו כרמלית

אבל פיסלא לא רבא אמר אפי' פיסלא ואזדא

רבא לטעמיה דאמר רבא רשות שבת

כרשות גימין דמי אין שם לא מצר ולא חצב

מאי פירש רבי מרינום משמו יכל שנקראת

על שמו היכי דמי אמר רב פפא דקרו ליה בי

גרגותא דפלניא יתיב רב אחא בר עויא

קמיה דר' אסי ויתיב וקאמר משמיה דר'

אסי בר חנינא חצובא מפסיק בנכסי הגר

מאי חצובא אמר רב יהודה אמר רב שבו

תיחם יהושע לישראל את הארץ ואמר רב

יהודה אמר רב לא מנה יהושע אלא עיירות

העומדות על הגבולין אמר רב יהודה אמר שמואל יכל שהראהו הקב"ה למשה חייב

במעשר לאפוקי מאי לאפוקי קיני קניזי

וקדמוני תניא רבי מאיר אומר נפתוחא

ערבאה ושלמאה רבי יהודה אומר הר

שעיר עמון ומואב רבי שמעון אומר

ערדיםקים אסיא ואספמיא: מתני' יהיו

שנים מעידין אותו שאכלה שלש שנים

ונמצאו זוממים משלמין לו את הכל שנים

בראשונה שנים בשניה ושנים בשלישית

משלשין

נו.

רגב א מיי פייח מהלי שבת הלכה כד: רגג ב מיי פייח מהלי זכיה הלי יג ועי בהשגות ובמיית ובליית טוש"ע ח"מ

ובמ"מ ובנ"מ טוש"ע ח"מ סי' ערה סעיף ז: רגד ג מיי' פ"א מהלי תרומות וע"ש כל

הפרק: הפרק: רנה ד מיי פכ״א מהל׳ עדות הלכה ז טור ח״מ סי׳ לח:

רבינו גרשום

אמר רבה. היכא אמרי׳ לשתי רשויות פטור הוא לשותי ושויות פטון הוא שיש חיוב חטאת ביניהן כגון מקום שהוא רה"י בין אלו ב' רשויות הרבים כגוז עמוד גבוה י' ורחב כגון עמוד גבוו ד' מפסיק בין אלו ב' רשויות הואיל דהוא מקום לרה״ר חייב חטאת להכי יש לו כח להפסיקו כשהוציאן לחצאין דפטור: כשהוציאן עוובתן בבבב. אבל כרמלית לא. הוי הפסק ומצטרפין וחייב: אפי׳ פיסלא. הוי הפסק לשבת ולא מצטרפי: פיסלא. היינו חתיכה של עץ שנמוכה מי׳ ואינה רחבה ד' דהיינו דמי. מה לענין גט מפסיק שאם זרק לה גט על הפיסלא והיא עומדת על הקרקע אינו גט עד שיהיו . . היא וגיטה במקום אחד כך . מפסיה נמי לעניז שבת ביז שני חצאי גרוגרת לפוטרו: אין שם לא מצר ולא חצב. בנכסי הגר והחזיק בה אחד במכושו: מאי. עד היכז קנה: כל שנקראת על שמו. של גר על שמו. של גר זכה: היכי דמי נקראת על שמו: כל היכא דקרו ליה בי גרגותא דפלניא גר. כל השדה שהיה משקה הגר השדה שהיה משקה הגר מבורו זכה זה בה: שבו תיחם. בין איש לחבירו: לא מנה יהושע בספרו. אלא עיירות העומדות על הגבולים של א"י מכלל דאחריני הוי טובא שלא היה יכול להזכירן: קיני וקניזי וקדמוני. דכרת הקב"ה לאברהם אבינו. פטור ממעשר דלא ראם משה דאינן מז' עממין י והיינו נמי דרבי מאיר ור ור׳ שמעון: פיסקא שנים. וו שמעון: פינוקא שנים. מעידים אותו בראשונה. שאכלה שנה ראשונה: ושנים בשנה שניה ושנים

בשלישי׳ ונמצאו זוממיז.

אבל פיסלא לא. הקשה ריב״א והלא פיסלא היא כרמלית דבהזורק (גיטון דף עו: ושם ד״ה פליג) מפרש דפיסלא דהוי גבי גט (גיטון דף עו: ושם ד״ה פליג) מפרש דפיסלא דהוי גבי גט רשות לעצמה כגון דלא גבוהה י׳ א״ר משמע דגבוהה ג׳א ומסתמת איירי ברחבה ארבעה דלא אשכחן רשות בפני עצמו שהוא חשיב

בפחות מארבעה ועמוד גבוה ג' ורחב ד' ברה"ר הוי כרמלית וא"כ אמאי קאמר אבל פיסלא לא וי"ל דמ"מ הואיל וקטן הוא כל כך ומטלטל לא חשיבא לאביילהפסיקבין ב'רשויות בכרמליתו ב' ארך שם לא מצר בו'. אטומאה קאי כדמוכת בהדיא במוספתא

דטהרות (פ״) דקתני הנכנס לבקעה בימות הגשמים וטומאה בשדה פלוני אמרו לפני רבי אליעזר הרי היא של רה״י פירש ר' מריגוס משמו כל שיש לה שם בפני עלמה כו'ג ולא כפ״ה דפירש משמו דקאמר רבי מריגוס

היינו משמו של רבי יוחנן: העומדות עד הגבודים. אין לפרש על הגבולים

של א"י דכמה עיירות חשיב שהם באמצע א"י אלא בגבולים דכל שבט באמצע א"י אלא בגבולים דכל שבט וסבי בלי מהכא וכו'. טפי הוה ליה למינקט מה שמיחם באלה מסעי שמונה עיירות של התצר ושם מפורש היטב תחום של ארץ ישראל: הוא מפורש היטב תחום של ארץ ישראל: והלא הרבה כרכים כבשום והלא הרבה כרכים כבשום

עולי מגרים ולא כבשום עולי בבל ולא נתחייבו במעשר אע"פ שהראם למשה וי"ל דקסבר קדושה ראשונה קידשה לשעתה וקידשה לעתיד לבא והשתא ניחא שלא תקשי כל לאחויי מאי דאתא לאחויי כרכים שכבשו עולי

מלרים ולא כבשו עולי בבל: לאפוקי מאי. מימה מאי קאמר לאפוקי מאי והא כל קאמר דמשמע לאמויי וי"ל ו" דמשהראהו דייק דמשמע לאפוקי וא"ח ולימא לאפוקי חו"ל וי"ל דאין זה חידוש ולכך אמר לאפוקי קיני וקניזי וקדמוני אף על גב דמא״י הם: הר שעיר עמון ומואב. תימה דמשמע דעמון ומואב לא כבשום עולי מלרים ובספ"ק דיבמות (דף טו. ושם) אמריגן עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית דאמר מר הרבה כרכים כבשו ה כו' וקסבר קדושה ראשונה לא קידשה לעתיד והניחום שיסמכו עליהם עניים בשביעית ואין לומר דהתם בעמון ומואב שטהרו בסיחון דהתם נהג שביעית דהיינו עבר הירדן דאמרינן בפסחים (דף נב.) ג' ארצות לביעור יהודה ועבר הירדן והגלילו ואומר ר״ת דעבר הירדן היינו ארץ סיחון ועוג שלא היתה מעמון ומואב ז ועוד מתרץ ר"ת דביבמות נמי איירי בעמון ומואב שלא טהרו בסיחון כדהכא ולא בא לפרש התם אמאי אין שביעית נוהגת שם דהא חולה לארך היא אלא לפרש למה מעשרין מעשר עני ולא מעשרין מעשר שני שלא לשנות סדר השנים " דבמס' ידים (פ"ד משנה ג) איכא פלוגתא דר׳ אלעזר בן עזריה גזר שיעשרו מעשר שני כמו בבבל שלא לשנות מסדר השנים ור"ט גזר שיעשרו מעשר עני כמו במלרים שהיא קרובה מעשרין מעשר עני כדי שיהו עניי ישראל נסמכים עליהם אף עמון ומואב שהם קרובים כו׳ ' וא"ת ואמאי לא מייתי ביבמות ההוא טעמא דמלרים דתנן במסכת ידים (שם) יא וי"ל דניחא ליה למימר טפי הרבה כרכים כו' דלמ"ד לא קידשה הניחו אפי' מא"י עצמה ליכבש מפני סמך עניים וזה התירוץ עיקר דבהכי מיתרלא דלא קשיא דר״א לדר״ה ורצי יהושע חדרבי יהושע ב וחין להחריך:

ערדיםקים אסיא בו'. תימה דמשמע אסיא בחו"ל היא וא"כ היכי קאמר בפ' זה בורל (סנהדרין דף כו. ושס) רבי חייא בר זרונקי ור"ש בן יהולדק הוו קאזלי לעבר השנה בעסיא והתניא בפ"ק דסנהדרין (דף יא: ושם ד״ה אין) דאין מעברין אלא ביהודה והתניא בפ"ק דסנהדרין (דף יא: ושם ד״ה אין) דאין מעברין אלא ביהודה ובשלמא ר"מ דעיבר שנה בעסיא (מגילה יה:) איכא למימר דלא הניח כמותו בא"י כדאמרינן בברכות (דף סג.) אר"ע אלא ר' חייא ור"ש ליכא למימר דלא הניחו כמותן דהא ר"ל הוי קרי להו רועי בקר וחשודים למימר דלא הניחו כמותן דהא ר"ל היינו חישוב כמו ועיבר שלש שנים על השביעית וי"ל דההוא לעבר היינו חישוב כמו ועיבר שלש שנים על השביעית וד"ל דהחוא להמס (סנהדרין דף יב.) מדע דהא שנה שביעית היו וחני התס (סוף פ"ק) (דף יב.) דאין מעברין שנים בשביעית "ד.

ברשום אחם. ברה"ר עלמה שהוליא בה חלי גרוגרת ראשון באותה עלמה הוליא האחרון: בשפי רשויות. הרבים המופלגים זה מזה פטור דרשויות מחלקות ס"ל: ואמר רבה. אימתי חשיבי שתי רשויות: והוא שיש חיוב חטאת ביניהן. שיש רה"י בין שתי רה"ר שאם הוליא

ממנו להן או מהן הכניס לו חייב חטאת הלכך חשיב הפסק לעשותן שתים: אבל כרמלית. כגון בקעה שבינתים לא מחלקא להו דבטל מן התורה להכא ולהכא: אבל פיסלא לא. כגון חתיכת עד או עמוד שאין גבוה י' (ה) אמות ואין רוחב ד' א"נ גבוה י' אלא שאין רוחב ד' דהוי מקום פטור דאפילו מדרבנן מותר לטלטל מתוכו לרה"ר ומרה"ר לתוכו וכן מתוכו לרה"י ומרה"י לתוכו וכיון דבטל לגמרי להכא ולהכא אפילו מדרבנן דליכא מקום חשוב של ד׳ טפחים הלכך לא הוי הפסק: רבא אמר אפינו פיסנא. מחלקת הרשויות לפטרו מחיוב שבת דלה גרע ממלר וחלבה: וחודה רבה לטעמיה. דאמר לעיל [נה:] אפי׳ לענין שבת: כרשות גיטין דמי. דאמרי׳ במס׳ גיטין בהזורק (דף עו.) דאם הקנה לה חלרו להתגרש וזרק לה גט ונפל על הפיסלא שבחלר אינה מגורשת דהא פיסלא מקום אחר הוא בפני עלמו ואינו בכלל חלר וחצר הקנה לה ולא פיסלא דחד מקום מושיל איניש תרי מקומות לא מושיל איניש הכי מפרשינן לה התם וקאמר רבא רשות שבת דומה לרשות גיטין דה"נ לענין שבת הויא הך פיסלא מקום חשוב בפני עלמו ומחלק רשויות אם הוא ממולע

בינתים דכי היכי דלא בטיל פיסלא לגבי חצר ה"נ לא בטיל הכא לענין שבת לגבי רה"ר: וקבעי גמרא לר" יוחנן דאמר המיצר והחצב מפסיקין בנכסי הגר [נה.] שלא יקנה בחוקת חבירו עד שיחזיק בשתיהן ואם אין שם לא מצר ולא חצב דאינה מסויימת במצריה מה לי אמר רבי יוחנן כמה לריך להחזיק שיקנה הכל דאילו רב ושמואל אמרו לעילם כדאזיל תיירא דתורי והדר אלא משום דשמעינן ליה לרבי יוחנן שיעור אחר קבעי ליה: פירש רבי מרינום משמו. של רבי יוחנן: כל שנקרחת על שמו. כל שנקרחת (כ) על שדה חחד בלשון יחיד על שמו שקורין לה שדה פלוני שאין אומר שדות פלוני קנה הכל במכוש אחד: בי גרגומא דפלניא. כל השדה שהיה הגר משקה מבורו קנה הכל במכוש אחד: מאי הלובא. איזה דבר הוא ומאי חשיבותו להחשב כמנר: שבו תיחם. בין שבט לשבט בין איש לאיש לפי שאינו יונק לא מכאן ולא מכאן: לא מנה יהושע כו'. כדאמר בפ"ק (לעיל דף יד:) יהושע כתב ספרו: על הגבולין. כדי להרחות התחומין. ופשטיה דקרא אתא לאשמועינן מה טעם חשב אותן עיירות: כל שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה. בשעת מיתתו כדכתיב ויראהו ה' את כל הארץ את הגלעד עד דן (דברים לד): חייב במעשר. דהם הם ז' עממים הכתובים בכל מקום. אבל קיני קניזי וקדמוני שנתנו לאברהם אבינו (ג) בין הבתרים לא יתחייבו במעשר לעתיד לבא כשיחזירם לנו לעתיד כדאמר בב"רגי אי נמי אם כבשו ישראל מהם אחרי מות יהושע כולן פטורין מן המעשר דכתיב התם זאת הארץ אשר נשבעתי וגו' (שם) זאת למעוטי הני שנתוספו לאברהם על השבועה כן נראה בעיני. ואף על גב דרפאים נמי כחיב באברהם לא ממעטינן ליה דהיינו חוי דלא כתיב התם ומלינו שכבשם משה דכתיב (דברים ג) ההוא יקרא ארץ רפאים כלומר היינו רפאים שניתן לאברהם (ג) בין הבתרים: מניא ר"מ אומר כו'. כולהו הני תנאי בפירוש דקיני קניזי וקדמוני פליגי: בותבי' נמלאו זוממין. שבאו ב' ואמרו להם היאך ראיתם חזקה זו והלא באותו הזמן עמנו הייתם במקום פלוני: משלמין לו את הכל. כפי דמי קרקע שהיו רולים להפסידו יגבה מהן כדכתיב (דברים יט) כאשר זמם ולא כחשר עשה לבד קרקע שלו שיטול מן המחזיק: שנים ברחשונה כו'. דהיינו ג' כתות לג' השנים כת לשנה כת לשנה אם נמלאו זוממים כולם: די משלשין ביניהן. כל כת תתן השליש דג׳ כתות הם וקי"ל ה) (מכות ה:) אין עדים נעשים זוממין עד שיזומו כולם:

ל) [שבת פ.], כ) [דף נד:],
 ג) [סוף פרשה מד], ד) שייך
 לע"ב, ס) [חגיגה טו:], 1) ל"ל
 ככרמלית. רש"ש,

הגהות הב"ח

ל חשב"ם ד"ה לכל פיסלל היש"ם ד"ה לכל פיסלל היש"ם ד"ה לכל פיסלל היות כל היות כל היות כל היות כל היות בל היות בל היות בל היות בל היות בל היות היות בל הי

מוסף רש"י

מוסף תוספות

א. דאי לאו הכי הוי בלבוד. גיטין עו: מוד״ה פליג. ב. דיש לחלק בין כרמלית גמור לכרמלית המיטלטל. עס. ג. והנה דברי ר' מרינוס אשר דשם הם דברי ר' מרינוס בכאן. הם דברי ר' מרינוס בכאן. ריטצ״א. T. (עיין במידושי מת״ס דבר נאכ.) ה. עולי מצרים. גמ' יכמות טו. ו. ועבר הירדן היא ארץ ועוג סיחון שקדשוהו עולי בבל. תוס' ינמות טז. ז. אבל ארץ שקדשוהו עולי בבל. תוקי
ינמות טו. I. אבל ארץ
ינמות טו. E. אבל ארץ
סיחון שכיבש מעמון
ומואב לא קדשו עולי
בבל. שס. ועיין רמנ"ין.

ח. שלא קדשוהו אפי׳ וו. שלא קדשוהו אפיי עולי מצרים. תוס׳ שס. 0. שלעולם אחר שנה של מעשר עני מביאין מעשר שני והרי בששית מביאין מעשר עני לפיכך האוי להביא בשביעית מעשר שני. ר"ט יליס פ"ל מ"ג. ר". וה"פ וכו׳ דאמר הרבה כרכים וכו׳. תוס' שס, יא. מצרים חו״ל, עמון ומואב חו״ל, מה מצרים שהיא קרובה עשאוה מעשר עני כדי שיסמכו עליה עניים אף עמון ומואב כו'. שס. יב. דהא לר' אליעזר ב. רוזא לו אלינוו מספקא ליה וכו' אי סבר קרושה ראשונה קדשה לעתיד לבא או לא ור' הושע ס"ל דקדשה לעתיד לבא ואפ״ה אית ליה במס׳ לבא ואפ״ה אית ליה במסי ידים בעמון ומואב כר״א וכר׳. עס. יג. [ד]מדקאמר כהן וחריש משמע ששביעית היתה. מוס׳ סנהלרין כו. (עי״ש נכש״ ל"ה כה(). יד. לפי שמאריכין עליהן איסור עבודת קרקע. לש"י סנהדרין